

# Dzieje wsi Korbielów

Autor: Weronika Iwanek

{smoothgallery image=F5100.jpg&title=Wypas owiec w Korbielowie dziś&caption=Wypas owiec w Korbielowie dziś} Nazwa wsi pochodzi od staropolskiej nazwy osobowej Korbiel. Została utworzona przyrostkiem -ów częstym w nazwach miejscowych. Interesujące są niejęzykoznawcze objaśnienia pochodzenia nazwy. Według Andrzeja Komonieckiego nazwa wsi wywodzić się może od trzech źródeł. Po pierwsze – od góry na terenie miejscowości, która kształtem przypominała jakoby korba przegięta. Po drugie – od zbójnickiego powiedzenia w torbie łów, które przez lata zmiennej wymowy i przekształceń słowotwórczych utworzyło Korbielów. Ostatnia wersja mówi o rzekomym wydarzeniu z udziałem bardzo bogatego pana – Korbiela. Przejeżdżał on przez wieś i nagle z niewiadomych przyczyn zakończył swój żywot. Miejscowa tradycja wspomina zaś o strażnikach wszelkich górskich przełęczy, którymi wróg mógł dostać się do Żywiecczyny. Do zadań tych osób należało ostrzeganie ludności i zwierzchności zamkowej przed niebezpieczeństwem. Sygnalizowano je poprzez palenie ognisk na szczytach okolicznych gór. Strażników nazywano właśnie korbielami. Został założony prawdopodobnie przez osadników wołoskich w XVI wieku. Wołosi byli wędrownymi pasterzami pochodzącymi z obszarów Półwyspu Bałkańskiego. Na lata 1608-1620 przypada okres tworzenia przez panów żywieckich rozległych folwarków. Chłopi byli spychani na tereny górzyste – gorsze pod względem urodzaju – i zmuszani do ciężkiej pracy w pańskich majątkach ziemskich. Właśnie wtedy na obszarze dziewięciu wsi – poza Korbielowem była to Jeleśnia, Pewel Wielka, Koszarawa, Krzyżowa, Sopotnia Wielka i Sopotnia Mała – powstał jeden z tych największych, tzw. klucz jeleśniański. {smoothgallery image=F5098.jpg&title=Dzisiejsze gęste lasy Korbielowa&caption=Dzisiejsze gęste lasy Korbielowa} Lata po potopie szwedzkim były bardzo ciężkie dla całego kraju. Rezultatem wszechobecnej nędzy i ciężkich warunków życia było zbójnictwo górali, które w żadnym innym okresie historii nie było tak częste. Zbójnickie kariery trwały zazwyczaj bardzo krótko i kończyły się karą śmierci. Metody jej wymierzania były bardzo różne - od szubienicy poczynając, przez wieszanie na rzeźnickim haku za poślednie żebro i obdzieranie żywcem ze skóry, aż po łamanie kołem. Mimo to w zbójnickich kompaniach nie brakowało harnasiów, zwłaszcza tych wywodzących się z Korbielowa. Ich kryjówką były puszczańskie lasy Pilska, Lipowskiej, Rysianki i Romanki. {smoothgallery image=F5099.jpg&title=Korbielów&caption=Korbielów} Około II połowy XIX wieku na terenie Jeleśni i okolic (m.in. w Korbielowie) zaczynają masowo osiedlać się Żydzi. Od tej chwili obszar ten był uważany za jedno z większych skupisk ludności wyznania mojżeszowego na terenie Żywiecczyny. Przełom lat 1847-1848 to okres bardzo tragiczny. Okolicę nawiedziła wielka epidemia cholery, która zdziesiątkowała miejscową ludność. Nie wszyscy mieszkańcy Korbielowa mogli utrzymać się z uprawy ziemi, dlatego bardzo wcześnie zaczęto zwracać się ku innym formom zarobku, zwłaszcza ku rzemiośle. Parano się m.in. wyrobem gontów. Źródła wspominają też, że korbielowianie byli dudziarzami często grającymi na weselach całej Żywiecczyny. Podobno mało kto mógł się z nimi równać. Podczas II wojny światowej w Korbielowie i Przyborowie mieścił się jeden z dwóch ośrodków umocnień na Żywiecczynie. Zamykał dolinę rzeki Koszarawy i potoku Krzyżówka. Miał za zadanie zablokowanie drogi od Przełęczy Glinne w kierunku Jeleśni i Żywca. Zabytki:

- osada wołoska założona w XV wieku,
- drewniana kaplica z II połowy XIX wieku,
- drewniany dom prawdopodobnie z ok. połowy XIX wieku.

Dane za: Nazwy miejscowe Polski. Historia. Pochodzenie. Zmiany, pod red. K. Rymuta, t. V, Kraków 2003, s. 138.

Fotografie: Weronika Iwanek